

Sanering Organon voedt angst voor verlies hoogwaardige banen

13 juli 2010 | Het Financieele Dagblad

Door: Daling, T.

Erasmus Universiteit: Nederland is koploper in verplaatsen kennisintensieve arbeid

Tjabel Daling

Amsterdam

Een ernstig verlies van hooggekwalificeerde banen dreigt in Nederland als overheden en bedrijven niet meer investeren in kennisontwikkeling en kennisoepassing. Dat zeggen onderzoekers, vakbondsbestuurders en werkgevers. Het voorbeeld van farmaciebedrijf Organon in Oss, waar 2175 banen verdwijnen, inclusief duizend hoogwaardige onderzoeksbanen, staat niet op zichzelf.

De verplaatsing van hoogwaardige banen naar het buitenland is al langer gaande. 'Steeds meer kennisintensieve bedrijfsactiviteiten, waaronder onderzoek en ontwikkeling (R&D) en engineering, worden naar het buitenland verplaatst', zeggen de Rotterdamse hoogleraren Justin Jansen (Ondernemerschap) en Henk Volberda (Strategisch Management en Ondernemingsbeleid).

'En de kans is reëel dat op korte termijn meer kennisintensieve activiteiten worden verplaatst', aldus de hoogleraren van de Erasmus Universiteit. 'India en China zijn favoriete vestigingsplaatsen.'

Volberda is niet optimistisch: 'Uit internationaal onderzoek blijkt Nederland van de westerse industrielanden zelfs koploper wat betreft verplaatsing van R&D-activiteiten.'

Werknemers en politiek reageren geschrokken omdat Nederland door het schrappen van banen bij het voormalige Organon, tegenwoordig MSD, veel hoogwaardige arbeid verliest. Maar de onderzoekers van Erasmus en Nyenrode zien een trend die al langer gaande is.

Outsourcing is in Nederland populair. Van de grotere bedrijven en mkb heeft 30% activiteiten naar het buitenland verplaatst, zegt Volberda. En het gaat daarbij allang niet meer alleen om productiebanen. In 15% van de gevallen gaat het om R&D.

Jansen: 'Het is begonnen met de productie, vervolgens kwam de inkoop aan de beurt en nu worden kennisactiviteiten verplaatst.'

Exacte cijfers van het aantal banen dat het betreft ontbreken. Maar de open economie en de aanwezigheid van relatief veel multinationals in Nederland werken 'outsourcing' in de hand.

Het zijn ook niet alleen meer de grote bedrijven die arbeidsplaatsen overhevelen, maar ook kleinere, met minder dan 25 werknemers. De Erasmus-hoogleraren noemen het opvallend dat kleinere bedrijven relatief meer kernactiviteiten verplaatsen, zoals productie en R&D, terwijl het grootbedrijf juist meer niet-kernactiviteiten verplaatst, zoals administratie en ICT.

Voor iedere baan die in Nederland verloren gaat, komen er volgens de onderzoekers in de lagelonenlanden tien banen terug.

Vervolg op pagina 9

'Den Haag kon sanering Organon niet voorkomen'

Pagina 9

Ook bij het mkb verdwijnen veel hoogwaardige banen

Vervolg van pagina 1

'De volgende stap van offshoring doet zich voor bij het midden- en kleinbedrijf, de motor van de Nederlandse economie', reageert Désirée van Gorp, hoogleraar International Business aan Nyenrode University. 'Deze golf is minder zichtbaar, maar de gevolgen zullen zich pas laten zien als het te laat is.'

Van Gorp noemt het banenverlies bij Organon 'een grote klap voor de Nederlandse economie', waarbij permanent verlies van kennis dreigt. 'Het gaat niet alleen om de banen die nu verloren gaan, maar ook om het talent dat voor de toekomst verloren gaat. Jonge mensen die farmacieonderzoek willen doen, blijven niet meer in Nederland.'

Van Gorp publiceerde dit jaar een onderzoek waaruit blijkt dat de Nederlandse werkgelegenheid de afgelopen vijf jaar met 41.000 banen is afgenomen doordat ondernemingen hun activiteiten naar het buitenland verplaatsten.

Maar in een reactie op dat bericht legde het ministerie van Economische Zaken andere accenten: blijdschap over het gegeven dat een meerderheid van de bedrijven in Nederland geen plannen heeft om activiteiten naar het buitenland te verplaatsen en dat er 15.000 banen door nieuwe vestigingen terugkomen.

Van Gorp en anderen menen dat Nederland zich niet in slaap moet laten sussen. Volberda: 'Het ministerie van EZ zegt vaak dat er nieuwe banen terugkomen. Maar ik signaleer dat het bijna nooit om hoogwaardige onderzoeksbanen gaat.'

Van Gorp: 'De les van Organon is dat we meer aandacht moeten hebben voor het vestigingsklimaat in Nederland en voor de redenen waarom bedrijven weggaan. Het gaat hier nota bene om verplaatsing van activiteiten naar Amerika en niet om vertrek naar lagelonenlanden. Nederland moet zich beter op de kaart zetten als een land waar innovatie goed kan gedijen.'

Aan dat laatste ontbreekt het. Nederland loopt internationaal gezien op tal van terreinen achter als het gaat om innovatie, onderzoek en ontwikkeling. Zo haalt Nederland bij lange na niet de internationale afspraak om dit jaar 3% van het bruto binnenlands product te investeren in onderzoek en ontwikkeling. Volgens recent onderzoek van onder meer het Centraal Bureau voor de Statistiek en de Erasmus Universiteit schroefden Nederlandse industriële bedrijven hun investeringen in R&D in crisistijd terug.

Vorige maand concludeerde accountantskantoor Ernst & Young dat buitenlandse ondernemers Nederland nauwelijks interessant vinden voor investeringen in R&D. In een recente column luidde ook voorzitter Peter Swinkels van de Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging (BZW) de noodklok. Politieke partijen die willen snijden in onderwijs, slachten het kip met de gouden eieren. 'Dan gaan niet alleen productielocaties op slot, maar bestaat ook het gevaar dat R&D uit Nederland verdwijnt.'

Nederland moet lessen trekken uit het Organon-debacle, zegt Van Gorp van Nyenrode University

Copyright (c) 2010 Het Financieele Dagblad

Gerelateerde artikelen

14-07	Fd.nl
13-07	SP en PVV willen debat over Organon
13-07	Sanering Organon voedt angst voor verlies hoogwaardige banen
01-07	Dreigend banenverlies bij Organon

01-07 **Vrees voor sanering Organon**

Meta-data

Katern/Bijlage	Het Financieele Dagblad , dinsdag 13 juli 2010
Pagina	Voorpagina (pag. 1)
Auteur(s)	Daling, T.
Sectoren	biotech ; farmacie
Personen	Jansen J. ; Volberda, H.
Trefwoorden	arbeidsmarkt ; kenniseconomie

REACTIES 0 van 0